

ต้นฉบับ หน้าขาดหาย

**THE DEVELOPMENT OF THE INFORMATION SYSTEM FOR EDUCATIONAL
QUALITY ASSURANCE FOR BORDER PATROL POLICE SCHOOLS**

Miss Piang-arpa Dangsanoi

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Educational Research**

Department of Educational Research

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2001

ISBN 974-17-0496-8

เพียงอากาศ แดงสร้อย : การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา
โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน (THE DEVELOPMENT OF THE INFORMATION
SYSTEM FOR EDUCATIONAL QUALITY ASSURANCE FOR BORDER
PATROL POLICE SCHOOLS) อ.ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒนา สุวรรณเขตนิกม,
357 หน้า . ISBN 974-17-0496-8

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา พัฒนา และประเมินประสิทธิภาพระบบสารสนเทศ
เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน วิธีการวิจัยประกอบด้วย (1) การศึกษา
เอกสาร (2) การศึกษาภาคสนามในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน 2 แห่ง (3) การสร้างระบบ
สารสนเทศและเขียนโปรแกรมเพื่อใช้งานระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา และ (4)
การทดลองใช้ระบบสารสนเทศในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน
แบ่งออกเป็น 4 หมวดหมู่ ได้แก่ 1) ข้อมูลโรงเรียน ประกอบด้วย ที่ตั้งโรงเรียน วัตถุประสงค์
ลักษณะชุมชน จำนวนบุคลากร จำนวนนักเรียน จำนวนนักเรียนที่ศึกษาต่อและไม่ศึกษาต่อ และ
จำนวนนักเรียนที่ใช้ห้องสมุด 2) ข้อมูลครู ประกอบด้วย ข้อมูลส่วนตัว ข้อมูลครอบครัว ข้อมูลการศึกษา
ข้อมูลการเข้ารับราชการ ข้อมูลการศึกษาอบรม/ดูงาน ข้อมูลการปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียน และข้อมูล
เกียรติบัตรคุณงามความดี 3) ข้อมูลนักเรียน ประกอบด้วย ข้อมูลส่วนตัว ข้อมูลครอบครัว ข้อมูลสุขภาพ
ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ข้อมูลความสามารถ ความถนัดและความสนใจ และข้อมูลกิจกรรม
โครงการพระราชดำริ 4) ข้อมูลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ประกอบด้วยข้อมูลกิจกรรม/โครงการ
ของสถานศึกษา และข้อมูลวิทยากร

2. ระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนที่
พัฒนาใช้โปรแกรม Microsoft Access 2000 สามารถจัดเก็บข้อมูล ประมวลผล และนำเสนอข้อมูล
ด้วยไมโครคอมพิวเตอร์ และนำเสนอเป็นรายงานเพื่ออธิบายคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

3. ผลการประเมินประสิทธิภาพระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียน
ตำรวจตระเวนชายแดน พบว่า ระบบสารสนเทศมีประสิทธิภาพ เพราะโรงเรียนสามารถใช้ในการจัดการ
ฐานข้อมูลและสารสนเทศได้ถูกต้อง ครบถ้วน ตรงตามความต้องการ และสะดวกรวดเร็ว ทั้งได้รายงาน
ที่เป็นประโยชน์ในการสื่อสารกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนตำรวจ
ตระเวนชายแดน

ภาควิชา วิทยาการศึกษา
สาขาวิชา วิทยาการศึกษา
ปีการศึกษา 2544

ลายมือชื่อนิสิท พงษ์เอก
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม -

438 37340 27 : MAJOR EDUCATION RESEARCH

KEYWORD : INFORMATION SYSTEM / EDUCATIONAL QUALITY ASSURANCE

PIANG-ARPA DANGSANOI : THE DEVELOPMENT OF THE INFORMATION SYSTEM FOR
EDUCATIONAL QUALITY ASSURANCE FOR BORDER PATROL POLICE SCHOOLS.

THESIS ADVISOR : ASSIST. PROF. SUWATANA SUWANKETNIKOM, Ph.D. 357 pp.

ISBN 974-17-0496-8

The purposes of this research were to study, develop and evaluate effectiveness of information system for quality assurance in education for border patrol police schools. The research method included (1) document analysis (2) a field study of 2 border patrol police schools (3) a development of the information system and computer program for implementing the information system and (4) an experimentation the information system in border patrol police schools. The findings were as follow :

1. The data for quality assurance in education were classified into 4 area. they were
1) school data included school site, vision, community characteristic, the number of teachers, the number of students, the number of students who were and were not able to continue education and the number of the students who used the library 2) teacher data included the data of personal, family, education, application to be government officer, training/visiting, work load and honorability 3) student data included the data of personal, family, health, learning achievement, abilities, skills, interests and Royal Princess's project activities 4) teaching process information included school's project and resource persons .

2. The information system for quality assurance in education for border patrol police schools was developed by using Microsoft Access' 2000. The system was able to store, process, present the data and the report to explain quality of education by a microcomputer.

3. Evaluation results indicated that the information system was effective for quality assurance in education for border patrol police schools because the school was able to manage the database and information system with the accuracy, completeness, relevancy and convenience. The reports were useful to communicate with the other organizations for the education development of border patrol police schools

Department Educational Research

Field of study Educational Research

Academic Year 2001

Student's signature *[Signature]*

Advisor's signature *Santana Sembel*

Co-Advisor's signature -

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ด้วยความเมตตากรุณาอิงจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุวีณา สุวรรณเขตนิกม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่คอยให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณท่านไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยกราบขอขอบพระคุณคณาจารย์ในภาควิชาการศึกษาทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้แก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย ที่คอยให้ความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ รวมทั้งขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย ทบวงมหาวิทยาลัยที่ให้ทุนอุดหนุนในการวิจัยครั้งนี้ และขอขอบคุณกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดนที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอขอบคุณกัลยาณมิตรทุกท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณศาลินา บุญเกื้อ และคุณอรุณศิริ วังศ์ธนศักดิ์ชัย ที่คอยให้คำปรึกษาและให้ความช่วยเหลือเสนอแนะแนวทางการทำวิจัย รวมทั้งเพื่อน ๆ นิสิตภาควิชาการศึกษาทุกท่าน

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ คุณปู่ คุณย่า ที่คอยสนับสนุนและคอยเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยจนสำเร็จการศึกษาในขั้นนี้

เพียงอาภา แดงสระน้อย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ญ

บทที่

1	บทนำ.....	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
	วัตถุประสงค์การวิจัย.....	5
	ขอบเขตการวิจัย.....	5
	คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	5
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
	2.1 การประกันคุณภาพการศึกษา.....	8
	2.2 แนวคิดเกี่ยวกับระบบสารสนเทศ.....	19
	2.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน.....	33
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	59
	3.1 การศึกษาข้อมูลสารสนเทศด้านผู้เรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และครูเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน.....	60
	3.2 การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียน ตำรวจตระเวนชายแดน.....	62
	3.3 การประเมินประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพ การศึกษาโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน.....	67
4	สภาพทั่วไปและระบบสารสนเทศของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน.....	67
	4.1 สภาพทั่วไปของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน.....	70
	4.2 ระบบสารสนเทศของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน.....	78

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลที่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนจัดเก็บกับมาตรฐาน การศึกษาโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน.....	93
5 ผลการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนตำรวจ ตระเวนชายแดน.....	99
5.1 การพัฒนาแนวทางการวัดและประเมินตัวบ่งชี้แต่ละมาตรฐานการศึกษา.....	99
5.2 การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียน ตำรวจตระเวนชายแดน.....	115
6 ผลการประเมินระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนตำรวจ ตระเวนชายแดน.....	140
6.1 ผลการประเมินระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียน ตำรวจตระเวนชายแดนโดยผู้วิจัย.....	140
6.2 ผลการประเมินระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียน ตำรวจตระเวนชายแดนโดยครูตำรวจตระเวนชายแดน.....	142
7 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	150
สรุปผลการวิจัย.....	151
อภิปรายผลการวิจัย.....	161
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้.....	164
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	165
รายการอ้างอิง.....	166
ภาคผนวก.....	171
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	172
ภาคผนวก ข คู่มือการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียน ตำรวจตระเวนชายแดน.....	175
ภาคผนวก ค ตัวอย่างรายงานจากระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน.....	226
ภาคผนวก ง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในแนวทางการวัดและประเมิน ตัวบ่งชี้ในแต่ละมาตรฐานการศึกษา.....	269
ประวัติผู้วิจัย.....	357

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	การวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมิน คุณภาพภายนอกกับมาตรฐานการศึกษาโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ของกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน.....	50
2	จำนวนนักเรียนของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน A ในปีการศึกษา 2544.....	70
3	บุคลากรและหน้าที่รับผิดชอบของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน A.....	73
4	จำนวนนักเรียนของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน B ในปีการศึกษา 2544.....	75
5	บุคลากรและหน้าที่รับผิดชอบของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน B.....	76
6	แหล่งข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และผู้รับผิดชอบ.....	84
7	ช่วงเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	85
8	ข้อมูลสารสนเทศ การวิเคราะห์ และการนำเสนอข้อมูลในรายงานที่โรงเรียน ตำรวจตระเวนชายแดนต้องจัดทำ.....	88
9	ช่วงเวลาในการส่งรายงานต่าง ๆ ที่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนจัดทำ.....	91
10	การวิเคราะห์ข้อมูลที่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนจัดเก็บกับมาตรฐานการศึกษา เกี่ยวกับผู้เรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และครู.....	94
11	แนวทางการวัดและประเมินตัวบ่งชี้แต่ละมาตรฐาน.....	100
12	การปรับปรุงข้อคำถามของแบบทดสอบโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน.....	113
13	ความคิดเห็นที่มีต่อข้อมูลนำเข้าของระบบสารสนเทศ.....	144
14	ความคิดเห็นที่มีต่อกระบวนการของระบบสารสนเทศ.....	145
15	ความคิดเห็นที่มีต่อรายงานของระบบสารสนเทศ.....	146
16	ปัญหาและข้อเสนอแนะจากการทดลองใช้และการปรับปรุงของผู้วิจัย.....	148

สารบัญญภาพ(ต่อ)

ภาพที่

หน้า

15	การออกแบบจอภาพข้อมูลความสามารถ ความถนัดและความสนใจของระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน.....	127
16	การออกแบบจอภาพข้อมูลสุขภาพของระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน.....	128
17	การออกแบบจอภาพข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน.....	128
18	การออกแบบจอภาพข้อมูลกิจกรรมโครงการพระราชดำริของระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน.....	129
19	การออกแบบจอภาพข้อมูลคุณภาพนักเรียนของระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน.....	130
20	การออกแบบจอภาพข้อมูลการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาของระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน.....	131
21	การออกแบบจอภาพข้อมูลคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน.....	132
22	การออกแบบเมนูรายการหลักของระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน.....	133
23	การออกแบบเมนูเครื่องมือของระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน.....	134
24	การออกแบบเมนูรายงานข้อมูลครูของระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน.....	135
25	การออกแบบเมนูรายงานข้อมูลนักเรียนของระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน.....	136
26	การออกแบบเมนูรายงานข้อมูลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน.....	136
27	การออกแบบเมนูรายงานผลการประเมินตนเอง (SSR)ของระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน.....	137
28	การแสดงความตื่นเมื่อค้นหาข้อมูลไม่พบของระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน.....	142